

Perhe- ja lähisuhdeväkivalta on Suomessa erittäin yleistä. Tutkimusten mukaan joka kolmas nainen tai tyttö joutuu lähisuhteissaan väkivallan tai sen uhan alaiseksi.

Suomessa tarvitaan määrätietoisia toimia Naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen sopimuksen, Istanbulin sopimuksen, toimeenpanoon väkivallan ehkäisemiseksi ja sen kohteeksi joutuneiden auttamiseksi eri tahojen yhteistyönä. Suunnitellut toimet tarvitsevat myös riittävän ja pitkäjänteisen resurssoinnin. Kyse ei ole vain eri viranomaisten välisestä tiiviistä yhteistyöstä vaan myös niiden ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittämisestä.

Väkivaltaa voidaan ehkäistä monin keinoin, esim. vaikuttamalla asenteisiin. Ennalta ehkäisyn lisäksi on ehdottoman tärkeää parantaa edelleen tiedon saatavuutta avun mahdollisuuksista perhe- ja lähisuhdeväkivaltilanteissa. Liian moni perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kokenut ei edelleenkään löydä avun piiriin, vaikka tilanne on tiedon helpomman saatavuuden suhteen parantunut. Settlementti Tampere ry:n ylläpitämä Nollalinjaan tuli vuonna 2018 lähes 10 000 soittoa ja nyt jo yli 1000 puhelua kuukaudessa. Ensi- ja turvakotien liiton nettiturvakoti ja chatit tavoittivat puolestaan lähes 40 000 yksilöityä kävijää vuoden 2018 aikana.

Akuuttiin kriisiin tarkoitettujen turvakotien rahoitusvastuu on nykyisin valtiolla ja turvakotiin voi hakeutua maksutta. Tämä on erittäin myönteistä. Turvakoteja ja turvakotien perhepaikkoja on kuitenkin edelleen liian vähän. Turvakotien perhepaikkoja on nyt 202 ja arvioitu tarve on 500 perhepaikkaa Suomessa. Tampereella on kaksi turvakotia, joissa yhteensä 17 paikkaa.

Esimerkiksi viime vuonna Tampereella yli 170 turvakotiin hakeutujaa törmäsi tilanteeseen, että turvakoti on täynnä. Tällöin apua tarvitseva joudutaan ohjaamaan turvakotiin toiselle paikkakunnalle tai etsimään muu vaihtoehto. Hallitusohjelmassa on sitouduttu perhe- ja lähisuhdeväkivallan vähentämiseen ja turvakotien perhepaikkojen lisäämiseen. Jotta nykyinen kohtuuton tilanne saataisiin korjattua se edellyttää vähintään neljän miljoonan euron vuotuista resurssointia turvakotiverkoston laajentamiseen ja perhepaikkojen lisäämiseen valtion talousarviossa. Turvakotien ja avopalvelujen välistä yhteistyötä tulee parantaa ja kehittää.

Järjestöillä on merkittävä rooli turvakotityössä ja avopalveluissa. Ensi- ja turvakotien liitto käynnisti turvakotitoiminnan ja työn perhe- ja lähisuhdeväkivallan kokijoiden, tekijöiden ja lasten auttamiseksi 40 vuotta sitten. Väkivallasta voi toipua ja selvitä. Se edellyttää, että turvakotivaiheen jälkeen ja rinnalla on olemassa toimivat avopalvelut, joihin kynnys on matala. Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä autettiin avopalveluissa vuonna 2018 yhteensä 3110 aikuista ja määrä on ollut joka vuosi kasvava. Heistä 1490 oli naisia ja 1285 miehiä. Apua saivat niin väkivallan kohteeksi joutuneet kuin tekijätkin. On tärkeää, että työtä tehdään myös väkivallan tekijöiden kanssa, jotta väkivaltaiseen toimintamalliin saadaan muutos ja väkivallan kierre katkaistua.

Vanhempiensa välistä väkivaltaa todistamaan joutuvat lapset jäävät edelleen liian usein vaille tarvitsemaansa apua. Siihen on saatava muutos, sillä väkivalta jättää näiden lasten elämään koko elämän mittaisen taakan, jollei heille turvata mahdollisuutta käsitellä kokemuksiaan.

Perhe- ja lähisuhdeväkivalta koskettaa kaikkia. Vaikka väkivalta ei koskettaisi henkilökohtaisesti itseään, niin jokaisen läpipiirissä on joku tai joitain keitä perhe- ja lähisuhdeväkivalta koskettaa.

Tampereen kaupunki on kehittänyt vahvasti perhe- ja lähisuhdeväkivallan palveluita, mistä haluamme lausua kaupungille kiitokset. Toivomme, että tämä hyvä kehitys jatkuu. Yhdessä kaupungin kanssa me järjestöjen edustajat haluamme auttaa kaikkia keitä perhe- ja lähisuhdeväkivalta koskettaa. Apua on saatavilla!

Riitta Särkelä
Pääsihteeri

Maria Länsiö
Toiminnanjohtaja

Mervi Janhunen-Ruusuvuori
Toiminnanjohtaja

**Setlementti
Tampere**